

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางเพื่อการศึกษา โดยมีรายละเอียดประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 80 รูป โดยใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย แบบสอบถามสถานภาพของสามเณรจำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเองจำนวน 80 ฉบับ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยประชากร (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของสามเณรจำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐาน พบว่า สามเณรผู้ที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน ส่วนใหญ่ที่เข้ามาเรียนมีอายุระหว่าง 12 ถึง 15 ปี ร้อยละ 67.00 และสามเณรที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด ร้อยละ 25.00

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

ด้านหลักสูตร พบว่า มีการปรับปรุง 5 ประเด็น คือ 1) มีการประเมินผลหลักสูตรเป็นระยะ ๆ 2) ช่วงเวลาการเรียนที่กำหนดมีความเหมาะสม 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตร 4) ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ 5) มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนชัดเจน

ด้านครูผู้สอน พบว่า มีการปรับปรุง 5 ประเด็น คือ 1) ใช้สื่อการสอนหลากหลาย 2) พานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ 3) สามารถเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้กับชีวิตจริง 4) ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ 5) สามารถเชื่อมโยงสื่อการสอนกับเนื้อหาให้นักเรียนได้รู้ และเข้าใจ

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีการปรับปรุง 5 ประเด็น คือ 1) กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ 2) กิจกรรมมีความหลากหลาย 3) มีการเรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้ดี 4) มีกิจกรรมการเรียนรู้มากพอ 5) กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน

ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า มีการปรับปรุง 5 ประเด็น คือ 1) ประเมินผลผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) เครื่องมือการวัดผลสามารถวัดผลแยกประเภทของผู้เรียนได้ 3) ผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วมในการประเมิน 4) ผลการประเมินชัดเจนสอดคล้องกับความเป็นจริง 5) ข้อมูลการวัดผลประเมินผลมีความถูกต้อง

ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับห้องสมุด พบว่า มีการปรับปรุง 3 ประเด็น คือ 1) มีอุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย 2) มีหนังสือและข้อมูลที่ทันสมัย 3) เครื่องอำนวยความสะดวกในการบริการเพียงพอ ส่วนในห้องเรียน พบว่า มีการปรับปรุง 3 ประเด็น คือ 1) มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ 2) ห้องเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ความสะอาดของห้องเรียน และในห้องคอมพิวเตอร์ พบว่า มีการปรับปรุง 3 ประเด็น คือ 1) จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้อง 2) ประสิทธิภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ 3) ความพร้อมของห้องปฏิบัติการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงการเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 15 รูป ร้อยละ 29.40 และรองลงมา คือ การเพิ่มอุปกรณ์สื่อการสอนด้านเทคโนโลยี จำนวน 12 รูป ร้อยละ 23.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 สรุปผลการจัดทำแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามแฉกในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามแฉกในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา นำข้อมูลมาจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามแฉกในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ได้ดังนี้

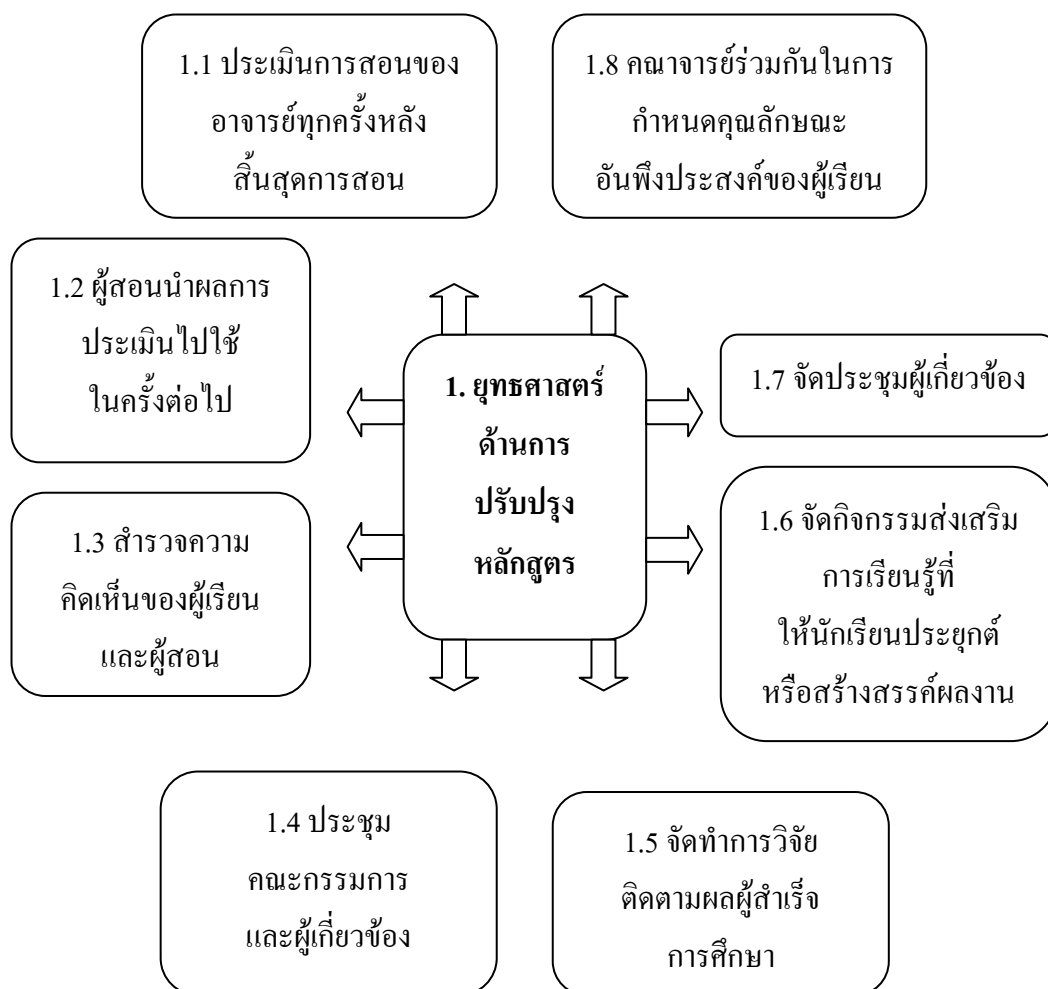
1. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับปรุงหลักสูตร
2. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาครูผู้สอน
3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
4. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับปรุงการวัดผลและประเมินผล
5. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน

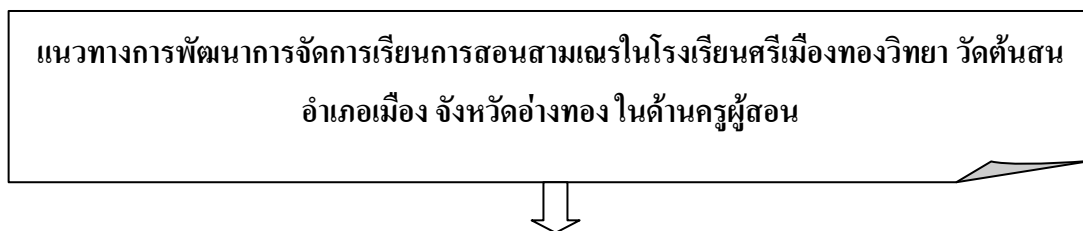
ดังแสดงในภาพประกอบต่อไปนี้

**แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดคันสน
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ในด้านหลักสูตร**

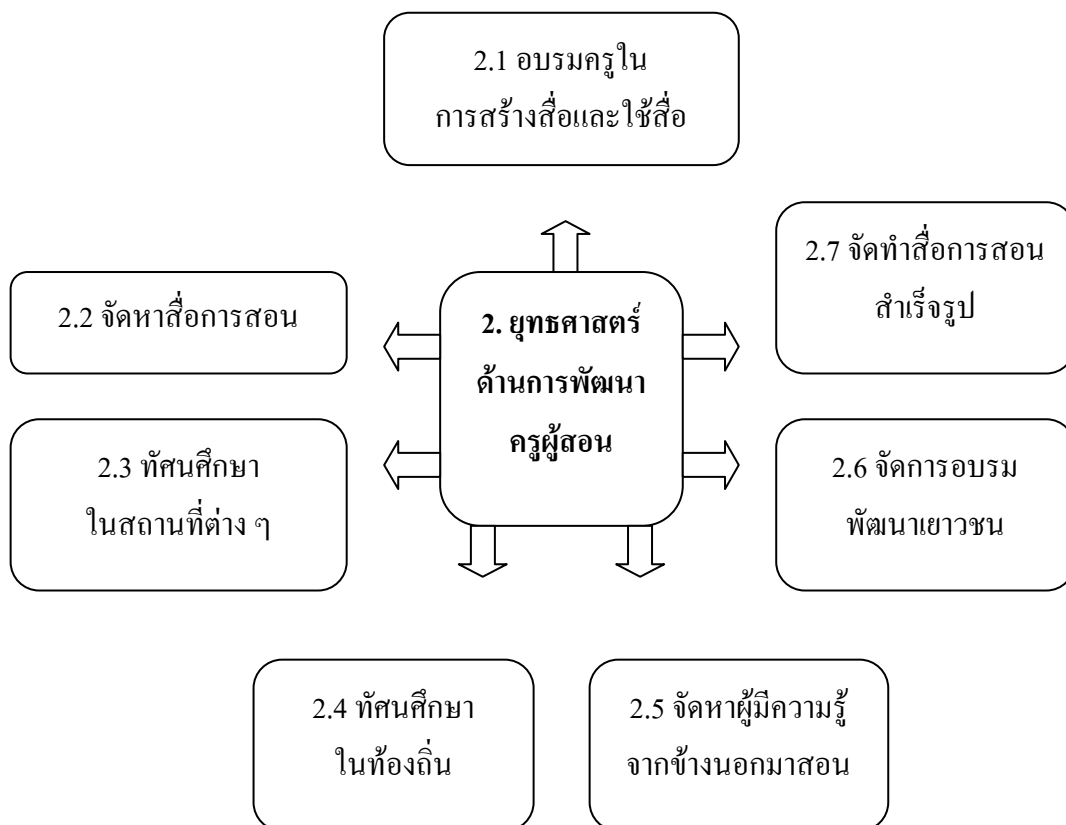

ภาพประกอบ 7 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ในยุทธศาสตร์ด้านการปรับปรุงหลักสูตร

ภาพประกอบ 8 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาครูผู้สอน

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ในด้านการจัดการเรียนการสอน

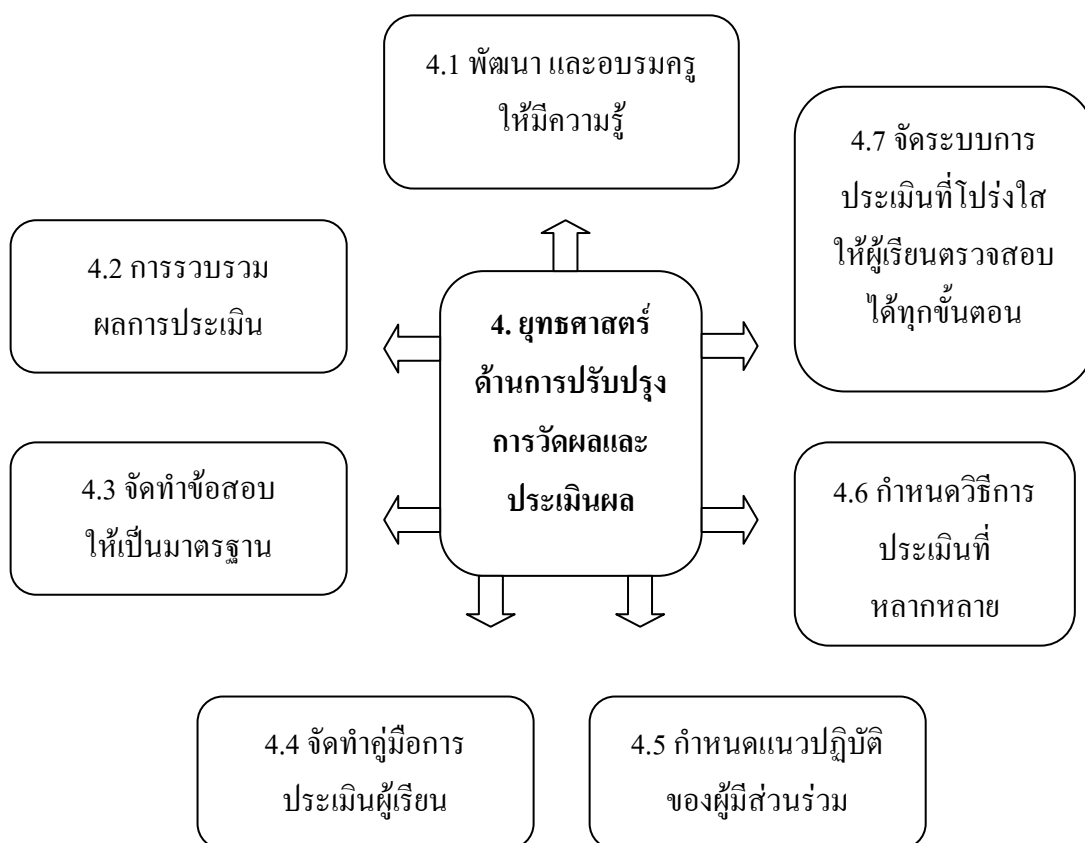
ภาพประกอบ 9 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามแฉกรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ในด้านการวัดผลและประเมินผล

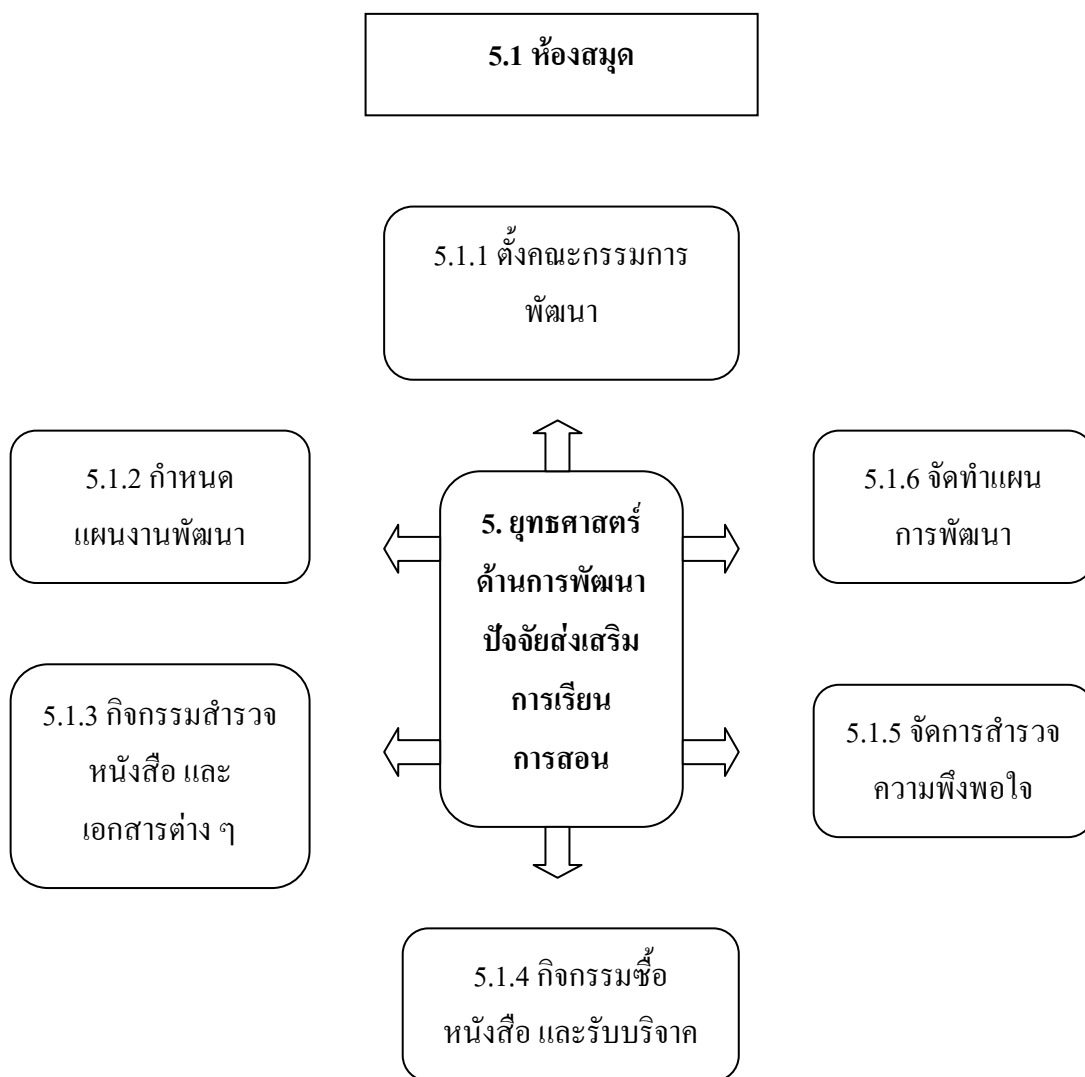
ภาพประกอบ 10 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ในยุทธศาสตร์ด้านการปรับปรุงการวัดผล และประเมินผล

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามแฉกรในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ในด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน เกี่ยวกับห้องสมุด

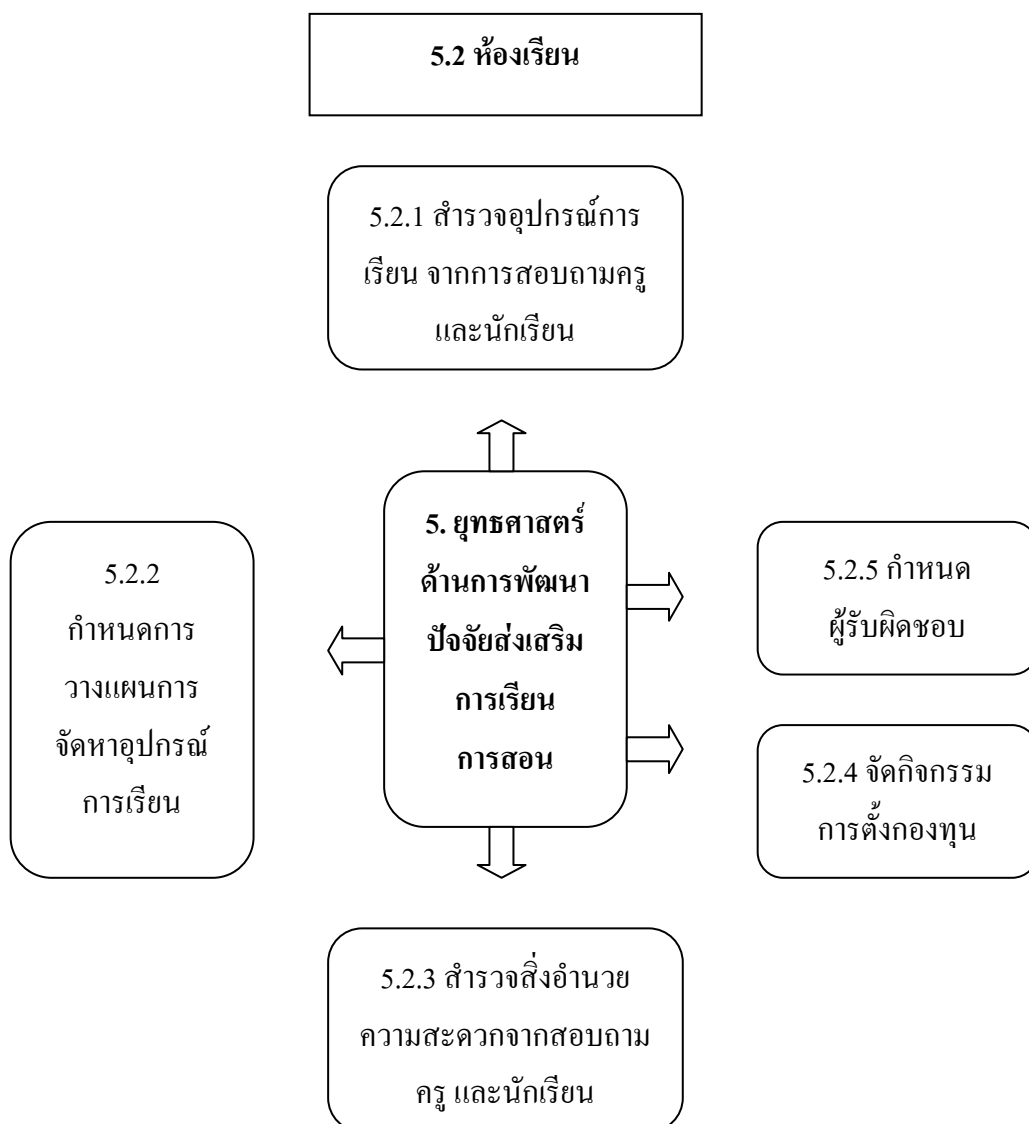
ภาพประกอบ 11 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับห้องสมุด

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ในด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน เกี่ยวกับห้องเรียน

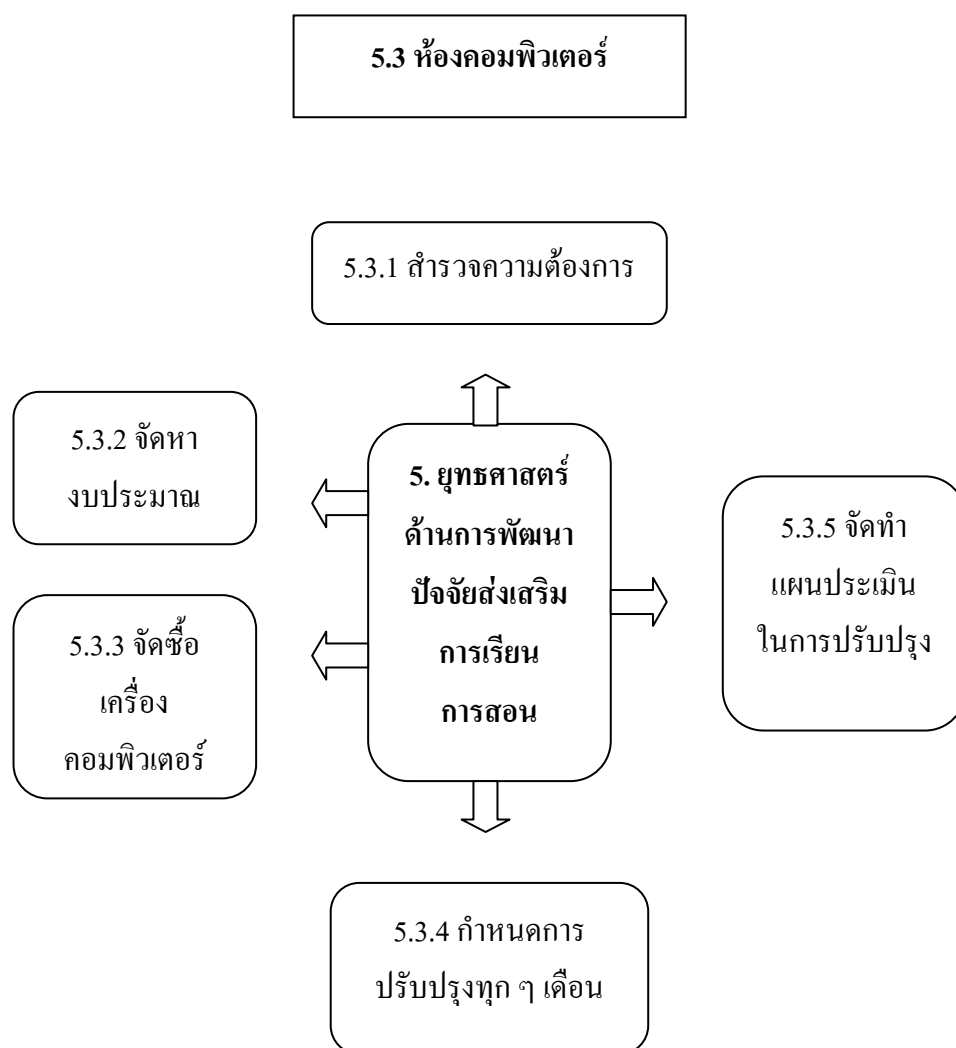
ภาพประกอบ 12 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับห้องเรียน

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ในด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน เกี่ยวกับห้องคอมพิวเตอร์

ภาพประกอบ 13 แสดงแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับห้องคอมพิวเตอร์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดคันสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ครั้งนี้ พบว่า สามนครที่เข้าเรียนในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดคันสน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 12 ถึง 15 ปี และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีมากที่สุด ส่วนการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ พบว่า

1. ด้านหลักสูตร ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดคันสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากกลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับพอใจมาก ในประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนที่สามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีการกำหนดช่วงเวลาการเรียนที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนิภา เพชรสม. (2542 : 43) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรที่ดีนั้นผู้สอนควรใช้วิธีการสอนที่เรียนรู้ปัญหาและความต้องการ ฝึกคิดให้เป็นแก้ปัญหาเป็นและรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงในการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนจะต้องมีการกำหนดช่วงตารางเรียนเอง โดยกำหนดครั้งละกี่คาบ ช่วงสั้นหรือยาวได้ตามความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ตลอดทั้งเนื้อหาและกิจกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย เรววรรณ (2541 : 64) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนควรศึกษาทำความเข้าใจในหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่ให้ชัดเจนในทุกเรื่อง โดยเฉพาะหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ระยะเวลาเรียน การวัดและประเมินผลพร้อมทั้งจัดหาหนังสือเกี่ยวกับหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ด้านครูผู้สอน ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดคันสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากกลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยาด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับพอใจมาก เกี่ยวกับครูมีการเตรียมพร้อมในการสอน มีการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีเทคนิคของสื่อการสอนที่ดี และสามารถเชื่อมโยงแหล่งเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กับชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกรมวิชาการ (2544 : 38-50) ที่กล่าวว่า ครูมีการวางแผนการสร้างหน่วยการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงแสดงออกอย่างอิสระ และมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม มีการจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลใฝ่เรียนรู้ ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิทัศน์ ปลัดพรหม (2542 : บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่า ครูได้นำหลักสูตรไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับชั้น และวิชาที่สอน ด้านการสำรวจความต้องการสื่อการเรียนการสอน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากกลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยาด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับพอใจมาก เกี่ยวกับกิจกรรมที่เรียนมีความหลากหลาย ทุกคนมีส่วนร่วม และมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุพล วังสินธ์ (2542 : 42) ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนมีประสบการณ์ตรงกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัด และวิธีการของตนเอง ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ฝึกคิดอย่างหลากหลาย และสร้างจินตนาการ ได้แสดงออกอย่างชัดเจน และมีเหตุผล สามารถแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเอง และร่วมด้วยช่วยกัน ได้ฝึกค้นรวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดุลย์เดช ฐานะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเป็นอันดับแรก และควรมีการวางแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับฝ่ายวิชาการ

4. ด้านการวัดผล และประเมินผล ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากกลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยาด้านการวัดผล และประเมินผลอยู่ในระดับพอใจมาก เกี่ยวกับเครื่องมือวัดผลสอดคล้องกับเนื้อหา มีผลการประเมินชัดเจนสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งเครื่องมือที่วัดผลมีเนื้อหาเชิงบูรณาการ และผู้ปกครอง นักเรียน มีส่วนร่วมในการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2541 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินสามารถทำได้ตลอดเวลาทุกสถานการณ์ ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชน เป็นประเมินที่เน้นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกมาจริง ๆ เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัด และให้ความสำคัญกับการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติในทุกด้านทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชนอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิทัศน์ ปลัดพรหม (2542 : 141) ที่กล่าวว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการใช้เครื่องมือวัดผลอย่างมีประสิทธิภาพและประเมินผลการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ จัดทำคลังข้อสอบทุกกลุ่มประสบการณ์และมีวิธีการวัดผลประเมินผลด้วยวิธีการหลากหลาย

5. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน

5.1 เกี่ยวกับห้องสมุด ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากกลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยาด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับห้องสมุดอยู่ในระดับพอใจมาก ในประเด็นการค้นคว้าข้อมูลเพียงพอ มีการให้บริการที่ดีในสถานที่เหมาะสม และสะอาด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิพวรรณ หอมพุด (2537 : 4) ได้กล่าวถึงการจัดห้องสมุดที่ดีไว้ว่า ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุสิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุไว้สำหรับให้บริการแก่ผู้ใช้อย่างกว้างขวางทุกประเภท มีการบริการให้ยืมหนังสือ วัสดุสิ่งพิมพ์ และไมตรีพิมพ์แก่ผู้ใช้ห้องสมุด มีการจัดหนังสือไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือกหยิบได้ด้วยตนเองโดยสะดวก มีการจัดบริการแนะนำหนังสือที่ดี หรือที่น่าสนใจ และควรจัดสถานที่สะอาดเรียบร้อย เหมาะสมเป็นห้องสมุดเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกสบายตามสมควร และสอดคล้องกับงานวิจัยของประภรณ์ เทศประสิทธิ์ (2540 : 73-76) ที่กล่าวว่า สถานที่ตั้งห้องสมุดควรไปใช้ได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศและบรรยากาศดี

5.2 เกี่ยวกับห้องเรียน ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากกลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยาด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับห้องเรียนอยู่ในระดับพอใจมาก ในประเด็นห้องเรียนมีความเหมาะสม มีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอ บรรยากาศถ่ายเทสะดวก และมีสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเชิดศักดิ์ ศุภโสภณ (2544 : 29) ได้กล่าวถึงการจัดห้องเรียนที่ดีไว้ว่า ห้องเรียนควรมีบรรยากาศที่น่ายุ้ยยูดได้ตามความเหมาะสม สะดวกในการโยกย้ายโต๊ะเก้าอี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน และการจัดห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านต่าง ๆ โดยจัดอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมหรือจัดหนังสืออ่านประกอบที่น่าสนใจไว้ตามมุมห้อง เพื่อให้นักเรียนจะได้ค้นคว้าทำกิจกรรม ควรติดอุปกรณ์ รูปภาพ และผลงานไว้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ สกุนา (2540 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า ห้องเรียนควรจัดป้ายนิเทศ จัดมุมความรู้ ให้ประสบการณ์ตรงกับนักเรียน มีผลต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น

5.3 เกี่ยวกับห้องคอมพิวเตอร์ ผลการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา วัดต้นสน อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากกลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า โดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอนสามนครในโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยาด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับห้องคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับพอใจมาก ในประเด็นการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ความสมบูรณ์ของเครือข่าย และความสะอาดของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเชิยวรรณ สรรคภักดิ์ (2535 : บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาความต้องการ และความพร้อมในการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์จัดระบบสารสนเทศเพื่อจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีความพร้อมมาก เป็นโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์ใช้อยู่แล้ว มีการจัดระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีบุคลากรที่มีความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ และผู้บริหารให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ภูษารธรรม (2541 : บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่า ผู้บริการที่ค้นคว้าหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และวิทยานิพนธ์ รวมทั้งมีความต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน พบว่า ส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงปัญหา จำนวน 17 รูป ร้อยละ 41.5 เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เป็นแหล่งค้นคว้า ยังไม่เพียงพอ เสนอให้มีการปรับปรุงโดยการนำสื่อเทคโนโลยีมาจัดทำให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ขึ้น ในส่วนของห้องสมุด และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้จัดเป็นระบบสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรพิจารณาใช้เป็นข้อมูลนำเสนอหรือจัดการอบรม สัมมนา ประชุม ให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงานในการบริหารงานภายในโรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตร ครูสอน การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 โรงเรียนควรนำผลวิจัยไปใช้ในการวางแผนงานพัฒนาโรงเรียนในแต่ละด้าน เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนการทำงานให้ได้มาตรฐานทางการศึกษามากขึ้น เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียน และเป็นข้อมูลในการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้ได้มาตรฐานทางการศึกษายิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลจากปัญหา และอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนไปใช้

2.1 ห้องสมุด โรงเรียนควรจัดทำห้องสมุดให้มีระบบสารสนเทศในการค้นหาข้อมูล โดยมีการประชุมวางแผนการดำเนินงานในการจัดทำระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

2.2 สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนควรมีการประชุมปรึกษาในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนให้มีความทันสมัยมากขึ้น

2.3 เครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนควรจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาเพิ่มขึ้น เนื่องจากจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีใช้ยังไม่เพียงพอกับความต้องการและอุปกรณ์ ในการใช้ยังไม่ทันสมัยเท่าที่ควร

2.4 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ผู้บริหาร โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดหาทุนหรืองบประมาณมาจัดสร้างหรือปรับปรุงระบบห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัยเพิ่มขึ้น

2.5 สื่อการสอนด้านเทคโนโลยี ผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้อง และครูสอน ควรมีจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนที่เป็นสื่อ และนวัตกรรมที่เป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อจะได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการในการเรียน มีความเพลิดเพลิน และมีความรู้ความสามารถเท่าทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาเพื่อสร้างความพึงพอใจต่อผู้ที่เข้าศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

3.2 ควรทำการวิจัยแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนภายในจังหวัดหรือของกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมทั้งหมด เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียน

3.3 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และโรงเรียนพระปริยัติธรรมต่อไป

3.4 ควรมีการวิจัยหารูปแบบการร่วมมือกันของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินการแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ทั้งนี้เพื่อจะได้มีแนวทางในการแก้ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสามเณรต่อไป